

Originali: **anglisht**

Nr.: ICC-02/05-01/09

Data: **12 July 2010**

DHOMA PARA-GJYQËSORE I

Para: Gjyqtares Sylvia Steiner, Kryetare e Trupit Gjykses
Gjyqtares Sanji Mmasenono Monageng
Gjyqtarit Cuno Tarfusser

SITUATA NË DARFUR, SUDAN

NË LËNDËN

**PROKURORI kundër OMAR HASSAN AHMAD AL BASHIR-it ("OMAR AL
BASHIR")**

Dokument Publik

Urdhër Arresti i dytë për Omar Hassan Ahmad Al Bashir-in

Të njoftohen me dokumentin në përputhje me rregulloren 31 të *Rregulloreve të Gjykatës*:

Zyra e Prokurorit

Z. Luis Moreno-Ocampo, Prokuror
Z. Essa Faal, Avokat i Lartë Gjyqësor

Avokati i Mbrojtjes

Përfaqësuesit Ligjorë të Viktimave

Z. Nicholas Kaufman
Z-(ush)a Wanda M. Akin
Z. Raymond M. Brown

Përfaqësuesit Ligjorë të Paditësve

Viktimat e Papërfaqësuar

**Paditësit e Papërfaqësuar për
Pjesëmarrje/Zhdëmtim**

Zyra e Avokatit Publik për Viktimat

Z-(ush)a Paolina Massida

Zyra e Avokatit Publik për Mbrojtjen

Z. Xavier-Jean Keïta

Përfaqësuesit e Shteteve

Miqtë e Gjykatës

SEKRETARIA

Sekretarja e Gjykatës

Z-(ush)a Silvana Arbia
Z. Didier Preira

Seksioni për Mbështetjen e Mbrojtjes

Njësia për Viktima dhe Dëshmitarë

Seksioni i Paraburgimit

Seksioni i Pjesëmarrjes dhe Zhdëmtimit të Viktimave

Z-(ush)a Fiona McKay

Të tjerë

DHOMA PARA-GJYQËSORE I e Gjykatës Penale Ndërkombëtare (“Dhoma” dhe “Gjykata”, përkatësisht);

PASI KA SHQYRTUAR “Prosecution’s Application under Article 58” (“Aplikacioni i Prokurorisë”), dorëzuar nga Prokuroria më 14 korrik 2008 në regjistrin e situatës në Darfur, Sudan (“situata në Darfur”) duke kërkuar lëshimin e një urdhër arresti për arrestimin e Omar Hassan Ahmad Al Bashir-it (më tej “Omar Al Bashir”) për gjenocid, krime kundër njerëzimit dhe krime të luftës;¹

PASI KA SHQYRTUAR materialin mbështetës dhe informacionin tjetër të paraqitur nga Prokuroria;²

DUKE MARRË SHËNIM “Decision on the Prosecution’s Request for a Warrant of Arrest against Omar Hassan Ahmad Al Bashir”³ (“Vendimi i Parë”) lëshuar më 4 mars 2009, në të cilin Dhoma vendosi:

(i) të lëshojë një urdhër arrest kundër Omar Al Bashir-it për përgjegjësinë e tij të pretenduar sipas nenit 25(3) të Statutit për krime kundër njerëzimit dhe krime lufte të pretenduara nga Prokuroria;⁴ dhe

(ii) të mos përfshihen pikat e gjenocidit të listuara në Kërkesën e Prokurorisë – gjenocid përmes vrasjes (pika 1); gjenocid përmes shkaktimit të lëndimeve serioze trupore apo dëmtim mendor (pika 2); dhe gjenocid përmes vendosjes me qëllim të kushteve të jetës të kalkuluara për të sjellë shkatërrimin fizik të grupit (pika 3) – midis krimeve lidhur me të cilat ishte lëshuar urdhër arresti;⁵

¹ ICC-02/05-151-US-Exp; ICC-02/05-151-US-Exp-Aneksset 1-89; Corrigendum ICC-02/05-151-US-Exp-Corr dhe Corrigendum ICC-02/05-151-US-Exp-Corr- Aneksset 1 & 2; dhe Versioni i redaktuar publik ICC-02/05-157 dhe ICC-02/05-157-Aneksi A.

² ICC-02/05-161 dhe ICC-02/05-161-Conf- Aneksset A-J; ICC-02/05-179 dhe ICC-02/05-179-Conf-Exp- Aneksset 1-5; ICC-02/05-183-US-Exp dhe ICC-02/05-183-Conf-Exp- Aneksset A-E.

³ ICC-02/05-01/09-3.

⁴ ICC-02/05-01/09-3, faqe 92

⁵ Gjyqtarja Anita Ušacka pjesërisht ka ndarë mendimin.

DUKE MARRË SHËNIM “Judgment on the Appeal of the Prosecutor against the ‘Decision on the Prosecution’s Application for a Warrant of Arrest against Omar Hassan Ahmad Al Bashir’” (“Vendimi i Apelacionit”) të datës 3 shkurt 2010,⁶ në të cilin Dhoma e Apelacionit ktheu mbrapa Vendimin e Parë në masën që Dhoma “vendosi të mos lëshohej një urdhër arrest lidhur me krimin e gjenocidit duke pasur parasysh një standard të gabuar prove(...)”,⁷ dhe vendosi të mos e shqyrtojë substancën e çështjes⁸ duke ia kthyer atë Dhomës Paragjyqësore “për një vendim të ri, duke përdorur standardin e saktë të provës;⁹

DUKE MARRË SHËNIM “Second Decision on the Prosecutions Application for a Warrant of Arrest”,¹⁰ (“Vendimi i Dytë”) në të cilin Dhoma ishte pranë qendrimit se ishte e kënaqur se kishte baza të arsyeshme për të besuar se Omar Al Bashir-i ishte penalisht përgjegjës sipas nenit 25(3)(a) të Statutit si një autor i tërthortë i krimit, apo si një bashkautor i tërthortë i krimit, për akuzat e gjenocidit sipas nenit 6 (a), 6 (b) dhe 6 (c) të Statutit, që janë gjetur në atë vendim të jenë kryer nga forcat e Qeverisë së Sudanit si pjesë e fushatës së Qeverisë së Sudanit kundër kryengritjes, dhe se arrestimi i tij dukej të ishte i domosdoshëm sipas nenit 58(1)(b) të *Statutit të Romës* (“Statuti”);

DUKE MARRË SHËNIM nenet 19 dhe 58 të Statutit;

DUKE MARRË PARASYSH se, në bazë të materialit të sjellë nga Prokuroria në mbështetje të Aplikacionit të Prokurorisë dhe pa paragjykim ndaj ndonjë përcaktimi të pastajmë që mund të bëhet sipas nenit 19 të Statutit, lënda kundër Omar Al Bashir-it bie nën jurisdiksionin e Gjykatës;¹¹

⁶ ICC-02/05-01/09-73.

⁷ ICC-02/05-01/09-73, faqe 3.

⁸ ICC-02/05-01/09-73, paragrafi 42.

⁹ Ibid.

¹⁰ ICC-02/05-01/09-94

¹¹ Siç është gjetur nga Dhoma në Vendimin e Parë, shih ICC-02/05-01/09-3, paragrafët 35-45, dhe është ritheksuar në Vendimin e Dytë, paragrafi 41.

DUKE MARRË PARASYSH se, në bazë të materialit të sjellë nga Prokuroria në mbështetje të Aplikacionit të Prokurorisë, nuk ka shkak të dukshëm apo faktor të vetëkuptueshëm që ta shtyjë Dhomën të ushtrojë diskrecionin e saj sipas nenit 19(1) të Statutit për të përcaktuar në këtë fazë pranueshmërinë e lëndës kundër Omar Al Bashir-it;¹²

DUKE MARRË PARASYSH se ka baza të arsyeshme të besohet: (i) se pak kohë pas sulmit mbi aeroportin El Fasher në prill të vitit 2003, Qeveria e Sudanit (“QS”) lëshoi një thirrje të përgjithshme për mobilizimin e Milicisë Janjaweed në përgjigje ndaj aktiviteteve të L/AÇS-së, LDB-së dhe grupeve të tjera të armatosura kundërshtare në Darfur, dhe aty e pas udhëhoqi, përmes forcave të QS-së, duke përfshirë Forcat e Armatosura Sudaneze dhe aleatën e tyre Milicinë Janjaweed, Forcën Policore Sudaneze, Shërbimin e Inteligjencës dhe Sigurisë Nacionale (“SHISN”) dhe Komisionin për Ndihmë Humanitare (“KNH”), një fushatë kundër kryengritjes gjithandej regionit të Darfurit kundër grupeve kundërshtare të armatosura të përmendura; dhe (ii) se fushata kundër kryengritjes ka vazhduar deri në ditën e dorëzimit të Aplikacionit të Prokurorisë më 14 korrik 2008;

DUKE MARRË PARASYSH se ka baza të arsyeshme të besohet: (i) se një komponentë bërthamë e fushatës së QS-së kundër kryengritjes ishte sulmi i paligjshëm mbi pjesën e popullatës civile të Darfurit – që u përkiste kryesisht grupeve Fur, Masalit dhe Zaghawa – që perceptoheshin nga QS si të afërta me L/AÇS-në, LDB-në dhe grupet e tjera të armatosura kundërshtare të QS-së në konfliktin e armatosur që po vazhdonte në Darfur; dhe (ii) se fshatrat dhe qytetet e shenjestrura si pjesë e fushatës së QS-së kundër kryengritjes janë zgjedhur mbi bazën e përbërjes etnike dhe se qytetet dhe fshatrat e banuara nga fiset e tjera, si dhe lokacionet e rebelëve, janë parakaluar me qëllim që të sulmohen qytetet dhe fshatrat që dihej se banoreshin nga civilë që u përkisnin grupeve etnike Fur, Masalit dhe Zaghawa;

¹² Siç është gjetur nga Dhoma në Vendimin e Parë, shih ICC-02/09-01/09-3, paragrafi 51, dhe është ritheksuar në Vendimin e Dytë, paragrafi 41

DUKE MARRË PARASYSH se ka baza të arsyeshme të besohet se sulmet dhe aktet e dhunës të kryera nga QS kundër një pjese të grupeve Fur, Masalit dhe Zaghawa ndodhën në një kontekst të një modeli të dukshëm pasi ato ishin të një shkalle të gjerë, sistematike dhe ndiqnin një model të ngjashëm;

DUKE MARRË PARASYSH se ka baza të arsyeshme për të besuar se, si pjesë e sulmit të paligjshëm të QS-së mbi të sipërpërmendurën pjesë të popullatës civile të Darfurit dhe me dijeninë për një sulm të tillë, nga forcat e QS-së, gjithandej regjionit të Darfurit, mijëra civilë, që u përkisnin në radhë të parë grupeve Fur, Masalit dhe Zaghawa, iu nënshtruan akteve të vrasjeve dhe shfarosjes;¹³

DUKE MARRË PARASYSH se ka, po ashtu, baza të arsyeshme të besohet se, si pjesë e sulmit të paligjshëm të QS-së mbi pjesën e sipërpërmendur të popullatës së Darfurit dhe me dijeni për një sulm të tillë, nga forcat e QS-së, gjithandej regjionit të Darfurit, (i) mijëra gra civile, që u përkisnin në radhë të parë grupeve Fur, Malasit dhe Zaghawa, iu nënshtruan akteve të përdhunimit;¹⁴ (ii) civilë që u përkisnin në radhë të parë grupeve Fur, Masalit dhe Zaghawa, ndaj akteve të torturës;¹⁵ dhe (iii) qindra mijëra civilë që u përkisnin në radhë të parë grupeve Fur, Masalit dhe Zaghawa, iu nënshtruan akteve të zhvendosjes me forcë;¹⁶

¹³ Përfshirë *midis tjerash* në (i) qytetet Kodoom, Bindisi, Mukjar dhe Arawala dhe fshatrat përreth në Wadi Salih, lokalitetet Mukjar dhe Garsila-Deleig në Darfurin Perëndimor midis gushtit dhe dhjetorit 2003; (ii) qytetet Shattaya dhe Kailek në Darfurin Jugor në shkurt dhe mars 2004; (iii) midis 89 dhe 92 kryesisht qytete dhe fshatra të grupeve Zaghawa, Masalit dhe Misseriya Jebel në Lokalitetin Buram në Darfurin Jugor midis nëntorit 2005 dhe shtatorit 2006; (iv) qyteti Muhajeriya në lokalitetin Yasin në Darfurin Jugor më ose rreth 8 tetorit 2007; (v) qytetet Saraf Jidad, Abu Suruj, Sirba, Jebel Moon dhe Silea në lokalitetin Kulbus në Darfurin Perëndimor midis janarit dhe shkurtit 2008; dhe (vi) rajonet Shegeg Karo dhe al-Ain në maj 2008.

¹⁴ Përfshirë *midis tjerash* në (i) qytetet Bindisi dhe Arawala në Darfurin Perëndimor midis gushtit dhe dhjetorit 2003; (ii) qytetin Kailek në Darfurin Jugor në shkurt dhe mars 2004; dhe (iii) qytetet Sirba dhe Silea në lokalitetin Kulbus në Darfurin Perëndimor midis janarit dhe shkurtit 2008.

¹⁵ Përfshirë *midis tjerash* në (i) qytetin Mukjar në Darfurin Perëndimor në gusht 2003; (ii) qytetin Kailek në Darfurin Perëndimor në mars 2004; dhe (iii) qytetin Jebel Moon në lokalitetin Kulbus në Darfurin Perëndimor në shkurt 2008.

¹⁶ Përfshirë *midis tjerash* në (i) qytetet Kodoom, Bindisi, Mukjar dhe Arawala dhe fshatrat përreth në Wadi Salih, lokalitetet Mukjar dhe Garsila-Deleig në Darfurin Perëndimor midis gushtit dhe dhjetorit 2003; (ii) qytetet Shattaya dhe Kailek në Darfurin Jugor në shkurt dhe mars 2004; (iii) midis 89 dhe 92 kryesisht qytetet dhe fshatrat Zaghawa, Masalit dhe Misseriya Jebel në Lokalitetin Buram në Darfurin

DUKE MARRË PARASYSH se ka gjithashtu baza të arsyeshme për të besuar se në çuarjen më tej të politikës gjenocidale, si pjesë e sulmit të paligjshëm të QS-së mbi pjesën e sipërpërmendur të popullatës civile të Darfurit dhe me dijeninë për një sulm të tillë, forcat e QS-së gjithandej regjionit të Darfurit (i) herë-herë, kanë kontaminuar pusët dhe pompat e ujit të qyteteve dhe fshatrave të banuara në radhë të parë nga anëtarë të grupeve Fur, Masalit dhe Zaghawa që ato i sulmonin;¹⁷ (ii) qindra mijëra civilë që u përkisnin në radhë të parë grupeve Fur, Masalit dhe Zaghawa u janë nënshtruar prej tyre akteve të zhvendosjes me forcë;¹⁸ dhe janë nxitur anëtarët e fiseve të tjera, që ishin aleatë me QS-në, që të rivendoseshin në fshatrat dhe tokat më parë kryesisht të banuara me anëtarë të grupeve Fur, Masalit dhe Zaghawa;¹⁹

DUKE MARRË PARASYSH prandaj se ka baza të arsyeshme të besohet se, pak kohë pas sulmit mbi aeroportin El Fasher të prillit 2003 së paku deri më datën e Aplikacionit të Prokurorisë, forcat e QS-së, përfshirë Forcat e Armatosura Sudaneze dhe aleaten e tyre Milicinë Janjaweed, Forcën Policore Sudaneze, SHISN-në dhe KHN-në, kryen krime gjenocidi nëpërmjet vrasjes, gjenocid duke shkaktuar dëmtim serioz trupor apo mendor dhe gjenocid duke imponuar me qëllim kushte jetësore të kalkuluara për të sjellë shkatërrim fizik, brenda kuptimit të nenit 6 (a), (b) dhe (c) përkatësisht të Statutit kundër një pjese të grupeve etnike Fur, Masalit dhe Zaghawa;

Jugor midis nëntorit 2005 dhe shtatorit 2006; (iv) qytetin Muhajeriya në lokalitetin Yasin në Darfurin Jugor më ose rreth 8 tetorit 2007; dhe (v) qytetet Saraf Jidad, Abu Suruj, Sirba, Jebel Moon dhe Silea në lokalitetin Kulbus në Darfurin Perëndimor midis janarit dhe shkurtit 2008.

¹⁷ Mjekët për të drejta të Njeriut, Raport, *Sulm në Mbijetesë, Thirrje për Siguri, Drejtësi, dhe Rimëkëmbje* (Aneksi J44) DAR-OTP-0119-0635 në 0679 që përmend tri incidente të shkatërrimit të burimeve të ujit.

¹⁸ Komunikata për shtyp e Këshillit të Sigurimit të KB, 22 prill 2008 (Aneksi J52) DAR-OTP-0147-0859 në 0860; mbledhja 5872 e Këshillit të Sigurimit të KB, 22 prill 2008 (Aneksi J52) DAR-OTP-0147-1057 në 1061; Materiali UNCOI (Aneksi J72) DAR-OTP-0038-0060 në 0065; Komisioni i Hetimit në pretendimet e cenimeve të të drejtave të njeriut të kryera nga grupe të armatosura në Shtetet e Darfurit, janar 2005, Vështruar, Vëllimi 2 (Aneksi 52) DAR-OTP-0116-0568 në 0604; Raport i Inter-agjencive i Kombeve të Bashkuara, 25 prill 2004 (Aneksi J63) DAR-OTP-0030-0066 në 0067; Raporti i tretë periodik i Komisionerit të Lartë të Kombeve të Bashkuara për të Drejtat e Njeriut mbi situatën e të drejtave të njeriut në Sudan, prill 2006 (Aneksi J75) DAR-OTP-0108-0562 në 0570-0572, paragrafët 27, 35, 39, 44; Këshilli për të Drejtat e Njeriut i Kombeve të Bashkuara, Raport mbi Situatat e të Drejtave të Njeriut që kërkojnë vëmendjen e Këshillit (A/HRC/6/19) (Aneksi 78) në DAR-OTP-0138-0116 në 0145-0146; Raporti i HRW, *Ata qitën mbi ne derisa po largoheshim*, 18 maj 2008 (Aneksi 80) DAR-OTP-0143-0273 në 0300, 0291-0296; Raporti i nëntë periodik i Komisionerit të Lartë të Kombeve të Bashkuara për të Drejtat e Njeriut, Sudan (Aneksi J76) DAR-OTP-0136-0069 në 0372-0374.

¹⁹ Deklaratë dëshmitari (Aneksi J47) DAR-OTP-0125-0665 në 0716, paragrafi 255.

DUKE MARRË PARASYSH se ka baza të arsyeshme të besohet se Omar Al Bashir-i ka qenë *de jure* dhe *de facto* President i Shtetit të Sudanit dhe Krye-komandant i Forcave të Armatosura të Sudanit nga marsi 2003 deri së paku më datën e Aplikacionit të Prokurorisë më 14 korrik 2008, dhe se, në atë pozicion, ka luajtur rol themelor në koordinimin, me liderë të tjerë politikë dhe ushtarakë të rangut të lartë sudanezë, në projektimin dhe zbatimin e fushatës së sipërpërmendur të QS-së kundër kryengritjes;

DUKE MARRË PARASYSH, më tej, se Dhoma gjen, në alternativë, se ka baza të arsyeshme të besohet: (i) se roli i Omar Al Bashir-it ka shkuar përtej koordinimit e projektimit dhe zbatimit të planit të përbashkët; (ii) se ai ka pasur nën kontroll të plotë të gjitha degët e “apararit” të Republikës së Sudanit, përfshirë Forcat e Armatosura Sudaneze dhe aleaten e tyre Milicinë Janjaweed, Forcën Policore Sudaneze, SHISN-në dhe KHN-në; dhe (iii) se ai ka përdorur kontrollin e tillë për të siguruar zbatimin e planit të përbashkët;

DUKE MARRË PARASYSH se, mbi bazën e standardit të provës siç është identifikuar nga Dhoma e Apelacionit, ka baza të arsyeshme për të besuar se Omar Al Bashir-i ka vepruar me *dolus specialis*/synim specifik për të shkatërruar pjesërisht grupet etnike Fur, Masalit dhe Zaghawa;

DUKE MARRË PARASYSH se, për arsyet e mësipërme, ka baza të arsyeshme të besohet se Omar Al Bashir-i është penalisht përgjegjës si autor i tërthortë, apo si bashkautorë i tërthortë, sipas nenit 25(3)(a) të Statutit, për:

- i. Gjenocid nëpërmjet vrasjeve brenda kuptimit të nenit 6(a) të Statutit;
- ii. Gjenocid duke shkaktuar dëmtim serioz trupor apo mendor, brenda kuptimit të nenit 6(b) të Statutit; dhe
- iii. Gjenocid duke imponuar me qëllim kushte jetësore të kalkuluara për të sjellë shkatërrim fizik, brenda kuptimit të nenit 6(c) të Statutit;

DUKE MARRË PARASYSH se, sipas nenit 58(1) të Statutit, arrestimi i Omar Al Bashir-it duket i domosdoshëm në këtë fazë për të siguruar (i) që ai të paraqitet para Gjykatës; (ii) që ai të mos pengojë apo rrezikojë hetimin në vazhdim të krimeve për të cilat ai pretendohet të jetë përgjegjës sipas Statutit; dhe (iii) që ai të mos vazhdojë me kryerjen e krimeve të sipërpërmendura;

PËR KËTO ARSYE,

NË KËTË MËNYRË LËSHON:

URDHËR ARREST për **OMAR AL BASHIR-in**, mashkull, i cili është shtetas i Republikës së Sudanit, i lindur më 1 janar 1944 në Hoshe Bannaga, Shendi Governorate, në Sudan, anëtar i fisit Jaáli të Sudanit Verior, President i Republikës së Sudanit që nga vendosja e tij në këtë post nga RCC-NS /Revolutionary Command Council for National Salvation – Këshilli Komandues Revolucionar për Shpëtimin Kombëtar/ më 16 tetor 1993 dhe i zgjedhur si i tillë suksesivisht prej 1 prillit 1996 dhe emri i të cilit po ashtu shkruhet Omar al-Bashir, Omer Hassan Ahmed El Bashire, Omar al-Bashir, Omar al-Beshir, Omar el-Bashir, Omer Albasheer, Omar Elbashir dhe Omar Hassan Ahmad el-Béshir.

Hartuar në anglisht, arabisht dhe frëngjisht, versioni në anglisht është autoritativ.

/nënshkrimi/

Gjyqtarja Sylvia Steiner
Kryetare e Trupit Gjykses

/nënshkrimi/

Gjyqtarja Sanji Mmasenono Monageng

/nënshkrimi/

Gjyqtari Cuno Tarfusser

E hënë, 12 korrik 2010

Në Hagë, Holandë